

OSMANELİNDE DOĞA AMAÇLI EĞİTİM

TÜBİTAK 4004 – Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Projesi
<http://www.osmanelidae.net>

Osmanelidae Eğitim Günlüğü

22-29 Temmuz 2015 Eğitim Dönemi

22 Temmuz 2015 Çarşamba /Uzm . Öğrtm. Muharrem ÖZDEMİR

Bu sabah proje öğretmenleri, Bilecik öğretmenlerinde buluştuk. Yurdumuzun dört bir tarafından gelen dinamik, heyecanlı öğretmen ve üniversite öğrencisi katılımcıları karşılama, konaklama işlemlerinin tatlı telaşına dahil olduk.

Sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra proje yürütücüsü Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamızın direktifleri doğrultusunda proje alanımız Bilecik ili Osmaneli ilçesine hareket ettik. Burada mihmandarımız Remzi Bey bizi tüm sevecenliği ile bizleri karşıladı.

Necla Hanım konağında temiz ve titiz bir şekilde servis edilen Osmaneli'nin özgün yemekleri ile öğle yemeğimizi yedik. Yemek üzerine ikram edilen çayımızı içtikten sonra bir süre dinlenen katılımcılarımızın sabırsızlıkla beklediği tanışma etkinliği için konağın aslında ipek böceği besleme alanı olan, günümüzde etkinlik alanı olarak tasarlanan üçüncü katına çıktık. Hocamızın yönlendirmesi ile çok eğlenceli bir şekilde katılımcı arkadaşlarımızın kendilerini tanıtmaya ve kendilerine doğa ile ilgili bir lakap bulma, kedilerine özgün bir selam verme biçimi oluşturma etkinliğini öğretmen katılımı ile tamamladık. Bu tanışma etkinliğinin kalıcı olması için her katılımcının kendisini tanıtan bir yazıyı yazarak bir balon içine yerleştirilmesi ve balonu şişirerek ağzını bağlaması sağlandı. Daha sonra balonlar havaya gelişigüzel fırlatıldı, katılımcıların bu balonlardan birer tane yakalayarak patlatması istendi. Balon içinden çıkan tanıtım kartındaki

katılımcı arkadaşını bulması istendi. Böylece çok verimli ve eğlenceli tanışma etkinliği gerçekleştirildi. Hemen sonrasında beş tane oba ve üyeleri belirlendi, oba isimleri bulunduktan sonra oba liderleri seçildi ve proje uygulama süresi boyunca uygulayacakları görevleri kendilerine anlatılarak etkinlik sonlandırıldı.

Tanışmanın ardından yine Necla Hanım konağında, Yrd. Doç. Dr. Ebru KARAHAN hocamız Osmaneli'nin kültürel-tarihi dokusu ve Geleneksel Türk Evleri hakkında sunum yaptı. Sonra tüm ekipleri toplayarak Günören Köyü'ne doğru hareket ettik. Burası Osmaneli'nin ipekböceği üretiminin devam ettirildiği tek köyüydü. Böcek üretimi yapmaya devam eden sayılı aileden birine konuk olduk ve böcek üretimi hakkında ayrıntılı bilgi aldık.

Akşam yemeğinde Projemizi Destekleyen Kuruluşları temsilen Osmaneli ilçesi Kaymakamı sayın Edip ÇAKICI, Belediye Başkanı sayın Münir ŞAHİN, İlçe Milli Eğitim Müdürü Mahmut EKİNCİ ve Bilecik Orman İşletme Müdürü Oktay AYATAY ve Milli Parklar ve Doğa Koruma Şube Müdürü Nezir AYHAN bulundular. Kaymakam beyin, Belediye başkanımızın ve Milli eğitim müdürümüzün hoş geldin konuşmalarından ve Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamızın proje tanıtım konuşmalarından sonra akşam yemeğimizi yedik daha sonra da otelimize hareket ettik. Yolculuk ve günün yorgunluğunu bir an önce atarak yarına hazır olmak için odalarımıza çekildik.

23 Temmuz 2015 Perşembe/Uzm . Öğrtm. Muharrem ÖZDEMİR

Sabah kahvaltımızı yaptıktan sonra Osmaneli ye hareket ettik. Katılımcılar ile Osmaneli seyir tepesinden ilçenin manzarasını seyrettik, hep birlikte bu güzel manzarayı fotoğrafladık, bu eşsiz manzarada hatıra fotoğrafları makinelerimizi doldurdu. Daha sonra bir fidanlıkta fidanlıklardan yararlanma, fidan üretimi teknikleri ve sağlığı ilgili bilgiler eğitmenler tarafından katılımcılarımıza aktarıldı. Daha sonra öğle yemeğimizi yedik ve kamp yapacağımız Göksu çayı kıyısındaki Dereyörük köyüne doğru yola çıktık. Ormanların ve virajlı dağ yollarının, kayalık manzaralarının eşliğinde köyün ilkokulu bahçesine ulaştık. Burada obalara çadırlar ve kamp malzemeleri dağıtıldı. Katılımcılara kamp güvenliği ve çadır kurma teknikleri, başına buyruk hareket etmenin sakıncaları hakkında ve çadırların kurulması ile ilgili bilgiler verildikten sonra çadır kurma faaliyeti başladı. Katılımcılar çadırları kurduktan sonra, karanlık basmadan OSMANELİDEA obalarının kendi

akşam yemeklerini hazırlaması gerektiğinden, biraz heyecan, biraz telaşla ocak yakma ve yemek pişirme işine girildi. Katılımcıların omuz omuza vererek yaptıkları çalışmalar görülmeye değer ülkemizin birlik ve beraberliği ile ilgili harika bir manzara olarak hafızalarımıza kazandı.

Akşam yemeğimize belediye başkanımız Münür ŞAHİN Bey misafir odular, hem de bir sürpriz ile. Getirdiği davul zurna ekibi kültürümüz melodileri ile katılımcılarımızı ve eğitmenlerimizi coşturarak rahatlamalarını sağladı. Misafirimizin ve müzik ekibinin ayrılması sonrası Yrd. Doç. Dr. Medet KORKMAZ hocamızın özgün bir biçimde sunduğu *İlk Yardım Teknikleri*, ilk yardımda yeni uygulamalar ve *İlk Yardımda Yanlış Bildiklerimiz* etkinliği gerçekleştirildi. Katılımcıların bu etkinliğe gösterdikleri ilgi ve alaka görülmeye değerdi. Etkinlik sonrası çadırlarımıza dinlenmeye çekildik.

24 Temmuz 2015 Cuma/Uzm . Öğrtm. Muharrem ÖZDEMİR

Bu sabah Göksu çayı kenarında gerçekleştireceğimiz seher yürüyüşümüz için erkenden hazırlanarak kamp dışına çıkarak yürüyüş parkurunda yol aldık. Parkurda kuş seslerini dinleyerek, gözleyerek, parkur boyunca yer alan ağaçlar ve endemik bitkiler hakkında Remzi bey ve Mehmet Emin hocamız katılımcılarımız bilgiler aktardılar. Parkur sununda Göksu çayını, kıyısında izleyerek fotoğraflarını ve hatıra fotoğraflarını çekerek dinlendik ve geri dönmek için harekete geçtik. Yine dikkatli bir şekilde kazasız belasız kampımıza ulaştık. Katılımcılarımız bol oksijenli havada, sabah serinliğinde yaptıkları bu etkinlik sonucunda çok acıkmışlardı, tabii biz eğitmenler de. Hemen kahvaltı sofrasının hazırlanması neşeli ve yine birlik beraberlik içinde gerçekleştirildi. Yine Suat hocamızın gerçekleştirdiği drama sonrası Ahmet DOĞAN hocamız Göksu çayı kıyısında hidroloji konusundaki etkinliği gerçekleştirdi.

Kampa dönülerek ölen yemeği hazırlıkları yemeğin yine neşe içinde yenmesinden sonra Haluk hocamızın jeolojik oluşumlar ve depremler hakkındaki bilgileri katılımcılarımız ve bizlerin çok ilgimizi çekti ve sorular hocamızdan sevecenlikle cevap buldu. Emin hocamızın etkinliği yine katılımcılarımızı özel ilgi ve alakası ile tamamlandı.

Akşam yemeğinde obalar en iyi yemek yapma yarışmasını gerçekleştirecekti. Hızlı bir çalışma ile yemekler hazırlandı, jüri yemekleri değerlendirdi, başarılı bulunan obamıza puanı takdim edildi. Be neşeli ortam hemen arkasından karpuz yeme yarışması ile inanılmaz güzellikte bir hal aldı. Bizler tüm katılımcılarımızın, tüm insanlarımızın, tüm insanlığın daima bu neşe ve mutluluğa sahip olmaları dilekelerimizi ifade etmek zorunluluğunu hissettik. Yine ilerleyen saat kamp sakinlerine çadırlarında uyumalarını işaret ediyordu, çünkü yarın yeni etkinlikler ve kamptan ayrılma faaliyetleri olacaktı.

25 Temmuz 2015 Cumartesi/Uzm . Öğrtm. Muharrem ÖZDEMİR

Bu sabah kahvaltı hazırlıkları devam ederken bir yandan da çadırlarımızın ve tulumlarının toplanmaya hazırlanması işlemleri devam etti. Kahvaltı sonrası kamp toplandı geri dönüş araçları beklerken eğitmenlerimiz orman ekolojisi içinde zararlı böceklerin zararlarını ortadan kaldırmak için yapılan uygulamalar ile ilgili bir etkinlik yaptılar.

Bunun sonrası doğanın biçimlenmesinde etkili olan fiziksel olaylardan dalgaların kısa bir tanıtımı, yaylar üzerinde dalgaların üretimi,

dalgalardan yararlanarak doğadaki canlıların yaşamlarına kazandıkları kolaylıkları etkinlik olarak gerçekleştirdik.

Biz etkinliğimizi tamamlarken bizi geri götürecek araçlar kamp girişine gelmişlerdi. Kamp temizliği, kamptaki yakılan ateşlerin söndürülmesi, obaların kamp malzemelerini teslim etmesi sonrası araçlarımıza binerek bu sihirli doğa ortamından ayrılmak üzere yola düştük. Hedefimiz Osmaneli....

26 Temmuz 2015 Pazar/ Öğr. Gör. Gökhan Cengiz

Sabah saat sekizde kalkıldı, kahvaltımızı yaptıktan sonra öğretmen evinden ayrıldık daha sonra Osmaneli'ne doğru yola çıkıldı Osmaneli'nde mola verdikten sonra Osmaneli'nin tarihi ve tabii manzarası hakkında bilgiler alındı, Osmaneli'nin içinden geçen Sakarya nehri boyunca eşsiz doğası hakkında bilgiler alındı. Daha sonra ilk varış noktamız İznik'e doğru hareket edildi. İznik'in hakim bölgesinden İznik hakkında rehberimiz Remzi ÖNER'den bilgiler alındı ve bu arada İznik'in diğer adının da Yeşil deniz olduğu öğrenildi. Daha sonra Doç. Dr. Haluk SELİM hocamız Batı Anadolu fay hattı hakkında bilgiler verdi. Ayrıca kayaçların yayılımı olan kayaç türlerinin jeolojik oluşumları hakkında kısa bilgiler verdi. Bilgileri aldıktan sonra yolumuza devam ettik, Sansarak Köyünde mola verdik. Burada Remzi ÖNER köy hakkında geçim kaynakları yaşayış tarzları hakkında bizlere bilgiler verdi. Tekrar yollara düştük, tabii ki Remzi hocamız bizlere bilgi vermeye devam ediyordu. Yol boyunca geçtiğimiz Elmalı Köyünün Gürcü köyü olduğunu öğrendik. Köyleri geçtikten sonra Büyükaliç'e doğru yolumuz devam etti Büyükaliç yolundaki doğal kantaron bitkisi göz alabildiğince çoktu. Büyükaliç köyüne vardığımızda vejetasyon değişmişti. Öğretim Görevlisi Gökhan CENGİZ hocamız vejetasyon hakkında bilgiler verdi. Düşük rakımlarda gördüğümüz Kızılcamin buralarda Karaçam ve Sarıçama bıraktığını öğrendik. Ayrıca ülkemizde bulunan çam türlerini nasıl ayırt edeceğimiz

hakkında bilgiler aldık. Yine gördüğümüz Kayın, Göknar türleri hakkında bilgiler edindik. Öğretim Görevlisi Emrah Tağı Ertuğrul hocamız ormanlarımızın faydalanma açısından ekolojik modelleme hakkında bilgiler verdi. Ayrıca RES, HES hakkında bilgiler verdi. Öğretim Görevlisi Mustafa Önder Ersin hocamız Yaban Hayvanlarının varlığını sadece görerek değil, varlığının tespitinde bize ipucu veren yiyinti, ayak ve dışkı izleri gibi izler olduğunu söyledi. Elinde bulunan iki kozalağın yiyintisinden birinin sincap, diğerinin de fare yiyintisi olduğunu öğrendik. Daha sonra öğle yemeğine geçildi. Öğle yemeği yendikten sonra eşsiz bir doğa içinden Adliye ve Ağlan Göleti'ne doğru yürüyüşümüz başladı. Yol boyunca Sarıçam, Göknar, Ladin, Titrek Kavak gibi türlerle karşılaştık. Emrah hocamız yolda gördüğü dışkı kalıntılarından türlerin tespiti hakkında bize bilgiler verdi. Bu bilgilerle gördüğümüz dışkıların ayı, sansar, porsuk, domuz türlerine ait olduğunu öğrendik. Sessiz bir ortamda Doç. Dr. Suat TÜRKOGUZ hocamızla, doğanın sesini dinleyelim etkinliğini yaptık. Hepimiz sessizce doğayı dinledik. Bir süre sonra duyduğumuz sesleri ve hissettiklerimizi arkadaşlarımızla paylaştık. Daha sonra yürüyüşümüze devam ettik. Yine Suat hocamız uygun bir alanda ağacına sarıl etkinliğini gerçekleştirdi. Ve bu etkinlikten sonra duygu ve düşüncelerimiz birbirimizle paylaşıldı. Burada Önder Hocamız orman yangınları konusuna dikkatimizi çekerek, yangına yol açmamamız için neler bilmemiz

gerektiği hakkında bizlere bilgiler verdikten sonra doğa yürüyüşümüze devam ettik. Uzun süren bir yürüyüşten sonra Ağlan Göletine inerek bizi bekleyen otobüslerimize binip Osmaneli'ne doğru hareket ettik. Osmaneli'nde Belediye'ye ait Sürekli Eğitim Merkezi olarak faaliyet gösteren Necla Hanım konağında yaptığımız programdaki etkinlik ardından yemeğimizi yedik. Daha sonra Bilecik Öğretmenevine doğru hareket ettik.

Öğretmenevine vardığımızda eğitimimiz devam etmekteydi. Yrd. Doç. Dr. Yasin Ünal ve Öğretim Görevlisi Gökhan Cengiz hocamız bize hem ülkemizde bulunan memeli ve kuş türleri hakkında bilgiler verip hem de oynayacağımız hafıza kartı oyunu hakkında bilgiler verdiler. Ülkemizde yaban hayatı türlerinin oldukça sayısının fazla olduğunu öğrendik. Daha sonra öğrendiklerimizi düşünüp hayatımıza geçirmek adına odalarımıza dinlenmeye çekildik.

27 Temmuz 2015 Pazartesi /Orman Yük. Mühendisi Tuğba TOPAL

Güneşli bir gün ve öğretmenevinde kahvaltıda'yız. Dünkü uzun ve yorucu trekking parkurundan sonra katılımcılarımız beklenenin üzerinde bir performansla oldukça dinç görünüyor. Kahvaltının ardından saat 9.30'da öğretmenevinden Soğucakpınar Köyüne doğru hareket ediyoruz. Göynük Çayı-Sakarya Nehrinin bulunduğu Sakarya delta ağzında hidrolojik kesit yapılması için duruyoruz. Araştırma Görevlisi Mehmet Sait Hocamız sarı çizmelerini giyip suya iniyor ve elektriksel iletim deneyi için düzeneğini kuruyor. Tam bu sırada Doç. Dr. Ümit KEBAPÇI Hocamız dere kenarında kara üzerinde bulunduğu kara kurbağasını katılımcılara göstererek tür hakkında bilgiler veriyor ve bizler de kara kurbağasının kulaklarının arkasında zehir bezlerinin olduğunu öğreniyoruz. Hocamız kurbağayı aldığı yere bırakırken, Mehmet Hocamız da hazırlıklarını tamamlayıp ölçümlerini yapıyor. Bu sırada deneyin akış olan yerde ve her zaman aynı noktada yapılması gerektiğini belirtiyor. Ardından deneyimizin sonuçlarını öğreniyoruz. pH 7,85 çıkarken, elektriksel iletkenlik 867 çıkıyor. Çıkan pH değerinin normal değerler içinde olduğunu ancak elektriksel iletkenliğin biraz yüksek çıktığını vurguluyor. Derenin bulanık olduğunu ve güneş geçirmeyeceği için bu durumun öneminden bahsediyor. Hocamız dere ekosistemi hakkında bilgi verdiği sırada derenin arkasındaki ağaçların arkasından bir balıkçıl kuş türü yükselerek katılımcıların ilgisini çekiyor, o esnada kuşun Gri Balıkçıl olduğu bilgisini onlara aktarıyorum ve Gri Balıkçılı o kadar yakından gördükleri için sadece katılımcılar değil eğitimlerimiz de mutlu oluyor. Araçlarımıza dönmeden önce bizlere

ikram edilen karpuzu keyifle yerken bu seferde derenin üzerinden kayarak uçan bir martı bizi tekrar heyecanlandırıyor.

Araçlarımıza dönüyor ve Soğucakpınar Köyüne doğru tekrar rotamızı çeviriyoruz. Saatlerimiz 11.30'u gösterirken köye varıyor ve bir köy kahvesine misafir oluyoruz. Burada her obanın bir masaya geçerek köylülerle röportaj yapmasını istiyoruz. Bu arada ben de Anadolu obasının röportajına katılıyorum ve Çiftçi Adnan EROL Beye köylerinde gördükleri yaban hayvanlarını soruyorum. Kendisi çok sayıda tilki olduğunu, ayı, geyik gibi yaban hayvanlarını bizzat gördüğünü söylüyor. Keklik, güvercin gibi kuşları da tanıdığını ve köylerinde bolca olduğunu bizlere aktarıyor. Tüm katılımcılar röportajlarını bitirdiğinde Adnan Bey bizi elma bahçesine davet ediyor ve biz de seve seve kabul ediyoruz. Elma bahçesine doğru ilerlerken minik bir buzağı görüyoruz, 2 günlük olduğunu öğrendiğimiz sevimli buzağı ile hatıra fotoğrafı çekildikten sonra yolumuza koyulmuşken, bu seferde bir çoban köpeği bize eşlik ediyor. Kavun, karpuz tarlalarının yanından geçerken tarla sahibi bizlere kavun ikram ediyor. Ellerimizde kavun dilimleri elma bahçesine doğru ilerlerken bir yandan da kavunun ne kadar lezzetli olduğunu konuşuyoruz. 2-3 km sonunda elma bahçesine ulaşıyor ve dalından elma koparıp yemenin o eşsiz keyfine varıyoruz. Buna bir de çevredeki saka kuşlarının civıltısı eşlik ediyor. Orada adeta kendimizi unutup ve huzur buluyoruz...

Keyifli bir sohbetten sonra köy merkezine geri dönüyor ve araçlarımıza biniyoruz. Öğle yemeği için Osmaneli'ne yola çıkıyoruz. Yol boyunca elektrik tellerindeki tek duran Kızılsırtlı

örümcek kuşları dikkatimizi çekiyor, gördüğümüz rastgelen diğer kuşlar hakkında katılımcılara bilgi aktarımında bulunuyorum. Nihayet Osmaneli'ne varıyoruz. İstikametimiz Asalet Restaurant...

Burada öğle yemeğimizi yedikten sonra tekrar araçlarımıza binip Arıları görmek için Selimiye Köyüne gidiyoruz. Orada hepimiz bizim için ayarlanmış bembeyaz renkteki özel arıcı tulumları ve eldivenlerini giyiyoruz. Derken herkes biranda beyazlar içinde kayboluyor ve birbirimizi tanıyamıyoruz. Sırayla arı kovanlarına doğru ilerleyip oradaki arı yetiştiricileri vasıtasıyla arı ve kovanlarını inceliyoruz. Katılımcılarımız arı petek ballarını ellerine alıyor ve bu sırada objektiflere birbirinden ilginç kareler yansıyor. Arı yetiştiricilerinden arı ve balları hakkında bilgi alıp, bize ikram edilen çiçek balını doya doya yedikten sonra öğretmenevine dönüyoruz. Verilen 2 saat dinlenme molasının ardından akşam yemeği için yine Osmaneli'ne gidiyoruz.

Ardından öğretmenevine dönüp saat 22.00'de sunu odasında toplanıyoruz. İlk olarak "Kuş Gözlemciliği Nedir?" konulu sunuyu ben sunuyorum; katılımcılara kuş gözleminin ne olduğunu, önem ve amacını, kimlerin kuş gözlemi yapabileceğini, nerelerde gözlem yapılabildiğini, kuş gözlemi için neler gerektiğini ve kullanılan araç gereçleri, kuşları tanımanın

püf noktaları ve gözlem sırasında dikkat edilmesi gerekenleri, kuşların teşhis kitabından nasıl ayırt edilebileceğini, gözlem esnasında kayıt tutmanın önemini, kuş gözleminin bizlere ne kazandıracığını, kuşların doğa sevgisi ile koruma bilincini arttırıcı etkilerini aktarıyorum. Aynı zamanda konuyu pekiştirmek ve gözlem sonuçlarımızı yorumlamak amacıyla katılımcılara önceki gözlemlerimizden sorular yöneltiliyor; "Hangi kuşu gördük", "hangi kuşu sesinden ayırt ettik", "gözlem esnasında yaptığımız hatalar nelerdi"... Sunu sonunda TÜBİTAK üzerinden temin edilen kayıtlı bazı kuş seslerini dinleterek sunuyu bitiriyorum.

Ardından 10 dakikalık ara veriyor ve Doç. Dr. Ümit KEBAPÇI Hocamızın sunumunu dinliyoruz. Su pirelerinin önemini ve kalbi-yavrusu-yumurtalarını, bazı sivrisinek türlerini ve sivrisineğe benzeyen diğer türleri, salyangozları ve bazı böcek türleri hakkındaki bilgi ve birikimini bizlerle paylaştıktan sonra "*Sucul Besin Ağı*" konusunda sunum yaparak fitoplankton, zooplankton, su yosunları, yusuçuk böceği, kız böceği ve *Üç Ayaklı Kurbağa Sorunu* hakkında bilgi aktarıyor. Saatler gece 00.30'u gösterirken katılımcıların göz kapaklarının ağırlaştığını fark eden hocamız sunumunu bitiriyor ve ardından yoğun bir günün tatlı yorgunluğuyla odalarımıza çekiliyoruz.

28 Temmuz 2015 Salı/Rehber Mehmet Kılınç

Sabah erkenden kalktık arazi hazırlıklarını tamamladıktan sonra saat 7:30'da sabah kahvaltısına geçtik. Sabah kahvaltısı bittikten sonra obaların hepsinin hazır bulunduğu saat 9:00'da Bilecik'ten Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkına hareket ettik.

Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkına giderken saat 10:00 'da Gölpazarı ilçesinde yarım saatlik bir mola verdik. Bu mola sırasında fırsattan istifade, Gölpazarı ilçesinin tarihi dokusuna ait örneklerden biri olan Taşhan hakkında rehberlerimiz sayesinde bilgi edindik.

Saat 10:30 sularında Gölpazarı ilçesinden Harmankaya Kanyonu Tabiat parkına hareket ettik. Gökçeler, Kümbet, Caferler ve Yumaklı köylerinden geçerek saat 11:40 sularında bir

doğa harikası olan Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkına vardık.

Tabiat parkı girişinde bulunan dinlenme alanında bir süre dinlendikten sonra Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamız milli park ve tabiat park kavramları hakkında katılımcılarımızı bilgilendirdi. Hocamız, koruma ve kullanma kavramlarının ve bunlar arasında gözetilecek dengenin öneminden bahsetti. Kendisinden Milli Park ve Tabiat Parklarının fonksiyonları ve yönetim şekilleri hakkında bilgi aldıktan sonra Doç. Dr. Haluk SELİM hocam Harmankaya Kanyonunun jeolojik yapısı hakkında bilgi verdi ve Harmankaya Kanyonunun oluşum sürecini katılımcılara aktardı.

Harmankaya Kanyonunun jeolojik oluşum süreçleri katılımcılara aktarıldıktan sonra Yrd. Doç. Dr. Gül Aslı AKSU hocamız Harmankaya Kanyonunun peyzaj yapısı ve sürdürülebilirlik hakkında bilgilendirme yaptı. Hocalarımızın Harmankaya Kanyonu hakkındaki bilgilendirmelerinden sonra Kanyonu keşfe çıktık. Kanyonun girişinde yoğunlaşan incelemelerimiz sonunda artık yorulmuştuk. Serinlemek için kimimiz suya girerken, kimimiz de sadece suya ayağımız sokmakla yetiniyorduk. Sonrasında ise dinlenme alanında öğle yemeğine geçtik ve Osmaneli yöresinden temin edilen malzemeyle hazırlanan nevalemiz yedik.

Öğle yemeği bittikten Prof. Dr. İdris OĞURLU ve Öğr. Gör. E. Tağı ERTUĞRUL hocalarımız yön bulma yöntemlerini ve GPS sistemini anlattılar. Ardından Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamız diğer yön tayin yöntemlerinden olan saat ve çubuk ile yön bulmanın nasıl yapılacağı hakkında pratik ve basit ama çok faydalı bir etkinlik gerçekleştirdi.

Yön tayini metotları anlatıldıktan sonra Prof. Dr. İdris OĞURLU hocamız orman yangınları, oluşum sebep ve süreçleri hakkında bilgi verdi.

Doç. Dr. Ümit KEBAPÇI hocamız bizi yakındaki bir derenin kenarında toplayarak suda yaşayan canlıları ve besin ilişkilerini tanıtan "Suda Hayat Var" adlı etkinliği yaptırdı. Saat 15:10 sularında Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkına veda ederek Bilecik İl merkezine doğru hareket ettik.

Gölpazarı ilçesinde kısa bir moladan sonra Bilecik ilçesine devam ettik. Saat 17:30 'da Bilecik merkezde bulunan Öğretmenevine geldik ve akşam yemeğine kadar dinlenmeleri için katılımcılara serbest zaman tanıdık. Akşam yemeği için obalar toplandıktan sonra Bilecik Gölpark'a hareket ettik. Gölparkta akşam yemeği sonrası eğitimcilerimiz katılımcılarımıza sertifikalarını verdiler. Sertifika programından sonra Osmaneli Necla Hanım Konağına hareket ettik. Necla Hanım Konağında Doç. Dr. Nigar MERDAN hocamız tekstil ürünlerinin doğal boyalar ile boyanması hakkında bilgi verdi ve sonrasında katılımcılar, kendilerine dağıttığımız tişörtleri Konak avlusunda kaydattığımız kazanda doğal boyalar kullanarak boyadılar. Boyama işleminden sonra tişörtleri avluda kurumaya bırakarak Bilecik merkezde bulunan Öğretmenevine geçtik ve dinlenme zamanı bir eğitim gününün bitimi ile başlamıştı.

29 Temmuz 2015 Çarşamba/Rehber Mehmet Kılınc

Eğitimin son günü olmasından dolayı yüz ifadelerinde bir burukluk vardı. Sabahın erken saatlerinde kahvaltı yaptık. Obaların günlüklerini, köy röportajlarını; doğa eğitimin ilk günlerinde katılımcılara verilen dürbünleri ve katılımcılardan proje sonu değerlendirmesi almak üzere dağıtmış olduğumuz anketleri topladık. Katılımcıların proje ile ilgili görüşlerini tek tek röportaj yaparak kayda aldık. Bilecik merkezinde bulunduğumuz süre içerisinde konakladığımız öğretmenevi ile ilgili anketleri doldurduk. Katılımcılar ile birlikte öğretmenevi lobisinde genel bir değerlendirme yaptık ve projede veda niteliği taşıyan son öğle yemeği

için Osmaneli Necla Hanım konağına gitmek üzere Bilecik'ten hareket ettik. Osmaneli'ndeki güzel bir öğle yemeğinin ardından çaylarımızı yudumlarken yavaş yavaş memleketlerine hareket zamanı gelen katılımcılar fotoğraf çektirerek son birlikteliklerini ölümsüzleştiriyorlardı. Osmaneli'ndeki öğle yemeğinin ardından Bilecik merkeze geçtik. Eğitim programımız çok şükür kazasız- belasız ve planlandığı gibi yürümüştü. Konuştuğumuz herkes, ufak tefek aksaklıkların dışında, etkinlik programının hakkıyla tamamlandığını düşünmekteydi.